

Summary

Settlement features of the Tumulus culture were investigated and documented during a rescue excavation in the built-up area of Lešany (Prostějov District). The findings valuably enrich not only the existing archaeological knowledge of this place but as well contribute to the understanding of the structure and nature of the Middle Bronze Age occupation in the western part of the Prostějov region.

Pavel Fojtík

Lešná (okr. Vsetín)

„Ve Rzu“.

Slezská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.,

inv. č. 26/2022-100-1 – 26/2022-200-9.

Lokalizace: WGS-84: 49.5253456N, 17.9178697E

Od dubna do července 2022 bylo v rámci záchraného archeologického výzkumu před stavbou silnice „I/35 Lešná – Palačov“ zkoumáno slezskoplatěnické sídliště.

Lokalita se nacházela na mírném jihovýchodním svahu nad potokem Žebrák, který protéká v silně zařízlém korytě. Zároveň se jednalo o severní okraj širokého rovného údolí řeky Bečvy. Svah byl značně ovlivněn erozí, takže se na mnoha místech nacházela jen slabá vrstva ornice. Tato situace významně ovlivňuje stav dochování zahloubených objektů. Zvláště v nižších částech svahu není výjimkou, že se ze zahloubených jam dochovávají jen úplná dna.

Celkem se podařilo zachytit necelou stovku zahloubených sídlištních jam, většinou nevýrazných jak obsahem, tak svým charakterem. Z celé lokality se podařilo získat 12 beden převážně keramického materiálu, doplněného několika zrnětkami a několika kusy štípané kamenné industrie. Kovové artefakty se na sídlišti bohužel získat nepodařilo.

Všechny nálezy patřily slezskoplatěnické kultuře.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Almost one hundred settlement features of the Silesian-Platěnice culture (Final Bronze Age) were discovered during a rescue excavation carried out in ‘Ve Rzu’ field (Lešná cadastral area, Vsetín District).

Jakub Novotný

Martinice (k. ú. Martinice u Holešova, okr. Kroměříž)

„Zadní osmuží“.

Nitranská kultura. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.3046361, 17.5822475; 49.3049403, 17.5808044; 49.3053250, 17.5809656; 49.3050697, 17.5824086

V březnu roku 2022 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchraný archeologický výzkum na stavbě R4901 Hulín – Fryšták, na lokalitě Martinice 2, v polní trati „Zadní osmuží“. Zkoumaná lokalita leží ZZJ od obce Martinice, ve vzdálenosti cca 1,8 km od centra obce. Nadmořská výška lokality je 231 m.

Během skrývek ornice zde bylo objeveno 16 hrobových celků a čtyři menší archeologické objekty. Z jednoho z hrobů byl vyvednut šálek zdobený šňůrovým ornamentem. Tento nálezu dovoluje přiřadit hrobový celek ke kultuře nitranské. Datace ostatních hrobů bude možná až po laboratorním zpracování keramických nálezů. Kromě nitranské složky se na pohřebišti objevily hroby spadající do pozdního eneolitu – do kultury zvoncovitých pohárů (viz oddíl Eneolit).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A burial ground from the Eneolithic and Early Bronze Age was discovered during a rescue archaeological excavation in Martinice u Holešova (Kroměříž District). In total, 16 graves of the Bell Beaker and Nitra cultures were investigated (see also the Eneolithic section).

Arkadiusz Tajer

Mladeč (okr. Olomouc)

vrch Třesín.

Pozdní doba bronzová. Depot. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.7146953N, 17.0009456E (přibližná poloha)

V roce 2022 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci část hromadného nálezu bronzových předmětů, který dle sdělení nálezce pochází ze severní strany vrchu Třesína. Artefakty byly objeveny pomocí detektoru kovů v roce 2006 s tím, že podle popisu objevitele měly být uloženy vedle bronzové plechové nádoby. Nálezce po zjištění, že jde o archeologický nálezu, propadl pod tlakem fám v tehdejší detektorářské komunitě obavám z možného postihu a depotu se záhy zbavil. Při této příležitosti došlo k oddělení bronzové nádoby, po níž všechny stopy mizí, od zbytku depotu. Až s odstupem několika let došlo po různých peripetiích k předání devíti kruhových šperků do rukou archeologů (nejprve D. Vichovi z Regionálního muzea ve Vysockém Mýtě, p. o., následně J. Halamovi z Vlastivědného muzea v Šumperku, p. o.). Bohužel neznáme přesné místo nálezu, ale k dispozici je pořízená fotografie zachycující výkop do země.

Vápencový vrch Třesín leží nedaleko Mladče na Olomoucku a představuje výraznou krajinnou dominantu. Vrch patří ke známým středomoravským archeologickým lokalitám, přičemž na východním úbočí kopce se nacházejí Mladečské jeskyně, které představují jedno z klíčových paleolitických nalezišť ve střední Evropě (např. Oliva 2003; 2016, 221–22). Opakovaně byla osídlena zejména východní část Třesína v poloze „Plavatisko“ (srov. Skutil 1938, 59–60; Tymonová 2000, 96–97; Valoch 2007, 71–72; Hlubek 2021). V roce 2020 se v dané poloze podařilo identifikovat zbytky opevnění tvořeného dvojitým vallem a příkopem, které ale zatím nejsou jednoznačně datovány (Parma et al. 2021, 44–45).

Předanou část depotu ze severní strany Třesína reprezentuje devět kruhových šperků určených ke zdobení rukou a nohou (obr. 17). Všechny můžeme přiřadit k M. Salašem vyčleněné variantě otevřeného houpačkovitého kruhového šperku (Salaš 2005, 97). Těla všech artefaktů jsou mírně prohnutá, mají bikonvexní průřez a rovně seřezané konce, z nichž některé jsou mírně vyhnuté. Vnější strany zdobí jemná rytá výzdoba v podobě